

YÖRÜNGE

TÜRKÇE

7

Kitapta testlerin ilk sayfasında yer alan **Notlarım** soruların kolay çözülebilmesini sağlayan püf noktaları içerir.

Notlarım

Testlerin hemen ardından gelen **Uygulama** bölümleri öğrencinin konuyu tam olarak kavramasını sağlar.

Uygulamalar

Kitabın sonunda yer alan branş denemesi görevi gören **Denemeler**, tarama niteliğinde hazırlanmış olup bir önceki denemenin konularını içerir.

Denemeler

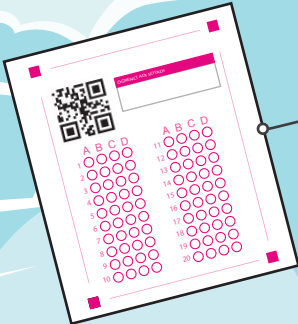
Tam hücreleme sistemi ile hazırlanan, nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Testler** bilgilerin pekiştirilmesini ve kalıcı öğrenmenin artırılmasını sağlar.

Testler

Her testte yer alan **QR kod ve mobil test** ile öğrenciler çözemedikleri soruların video çözümüne ulaşır.

Ünite Değerlendirme Testleri

Ünite sonlarında yer alan **Ünite Değerlendirme Testleri** öğrenciye, kazanımları birleştirerek yorumlamayı ve bilgiyi kullanmayı öğretir.

Yeni Müfredata Uygun

Tam Hücreleme Sistemi

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Notlarım Sayısı

41

Soru Sayısı

804

Uygulama Sayısı

51

Deneme Sayısı

10

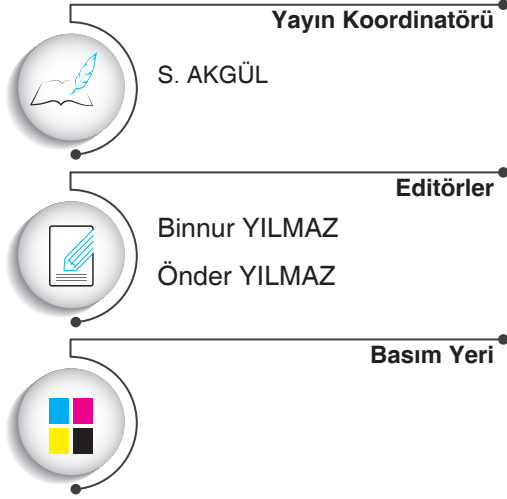
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlaması ve depolanması yasaktır.

270720 – B1

ISBN: 978-605-250-294-5

www.dijitalim.com.tr

“Dijitalim” öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ. SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
“SORU HAVUZU” muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

İŞLEYEN ZEKA YAYINLARI

Ostim Mahallesi 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0312) 395 13 96 Fax: (0312) 394 10 04

Ön Söz

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayımladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “konu testleri, yörünge soru bankaları, branş denemeleri, ritim son tur serisi ve kurumsal denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dileklerimizle...

S. AKGÜL
Yayın Koordinatörü

İçindekiler

1. Ünite

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek, Mecaz, Terim Anımlı Kelimeler / Kelimeler Arası Anlam İlişkileri	9
Deyimler / Atasözleri / İkiemeler ve Söz Öbekleri	17
Söz Sanatları	23
Uygulama	25
Ünite Değerlendirme Testi	27

2. Ünite

CÜMLENİN ANLAMI VE YORUMU

Eş ve Yakın Anımlı Cümleler / Cümle Tamamlama / Cümle Oluşturma	33
Cümleler Arası Anlam İlişkileri	37
Cümlede Kavramlar ve Duygular	41
Uygulama	45
Ünite Değerlendirme Testi	47

3. Ünite

ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları	53
Uygulama	59

4. Ünite

PARAGRAFİN ANLAMI VE YORUMU

Paragrafta Yapı	63
Paragrafta Konu - Başlık - Ana Düşünce	65
Paragrafta Yardımcı Düşünce	69
Uygulama	71
Ünite Değerlendirme Testi	73

İçindekiler

5. Ünite

METİN TÜRLERİ / HİKÂYE UNSURLARI

Metin Türleri.....	79
Uygulama	83

6. Ünite

GÖRSEL / GRAFİK / TABLO OKUMA

Görsel / Grafik / Tablo Okuma.....	87
Uygulama	95

7. Ünite

SÖZEL YETENEK / MANTIK / MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme / Akıl Yürütme	99
Uygulama	107

8. Ünite

FİİL

Fiil Çekim Ekleri.....	111
Fiilde Anlam Kayması	117
Fiilin Anlam Özellikleri	119
Fiilin Yapısı	121
Ek Fiil	125
Uygulama	131
Ünite Değerlendirme Testi.....	133

İçindekiler

9. Ünite

ZARF

Zarf	139
Uygulama	147

10. Ünite

ANLATIM BOZUKLUKLARI

Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları	151
Uygulama	159

11. Ünite

YAZIM KURALLARI

Yazım Kuralları	163
Uygulama	171

12. Ünite

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Noktalama İşaretleri.....	175
Uygulama	183

Denemeler	187
Cevap Anahtarı.....	236

YÖRÜNGE

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

Gerçek, Mecaz, Terim Anlamlı Kelimeler

Kelimeler Arası Anlam İlişkileri

Deyimler / Atasözleri / İkilemeler ve Söz Öbekleri

Söz Sanatları

1. *Ünite*

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

	DOĞRU SAYISI	YANLIŞ SAYISI	NET SAYISI
1. Test			
2. Test			
3. Test			
4. Test			
5. Test			
6. Test			
7. Test			
8. Test			
Ünite Değerlendirme			

1.

Bir dünya düşünürüm,
İlk günden beri,
Açılmış da masallar gülü
Hırsın, kinin kapısı kapanmış,

Somut bir kelime soyut anlamda, soyut bir kelime somut anlamda kullanıldığında “mecaz anlam” ortaya çıkar.

Yukarıdaki metinde somut olan “kapı” kelimesi soyut olan “kin” kelimesiyle birlikte kullanılarak “kinin kapısı” isim tamlamasında soyut anlam kazanmıştır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde buna benzer bir kullanım bulunmaktadır?

A) Bir dünya düşünürüm,
Gözlerde sevginin ışığı yanmış...	B) Bir dünya düşünürüm,
Ülküsü kardeşlik.
C) Bir dünya düşünürüm,
Sarisında, siyahında, beyazında	D) Bir dünya düşünürüm,
Öylesine günlük güneşlik

2. Mustafa Kutlu'nun öykülerinin odağında tabiat vardır. Tabiat onun öykülerinin bir yan ögesi olmaktan çok temel unsuru, öznesi ve başkahramanıdır. Kutlu söyleyeceği birçok şeyi doğanın o eşsiz diliyle anlatmak ister. Ona göre güzellik, samimiyet ve sadelik, doğanın kendisidir. Günümüz insanının yaşadığı karmakarışık ortamdan kurtulmanın tek yolu doğaya sığınmaktır. Çünkü insan ve doğa birbirlerini çok iyi tanıyan ve tamamlayan iki eski dosttur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden üçünün anlamı aşağıda verilmiştir:

- Bir şeyin toplandığı, yoğunlaştığı yer
- İçten olma durumu, içtenlik
- Çeşitli tehlikelerden kaçarak güvenli bir yere çekilmek

Buna göre kaç numaralı sözcüğün anlamı verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

Notlarım

Gerçek anlam, bir kelimenin söylendiğinde akla gelen ilk anlamıdır. Bundan emin olamıyorsak sözlükte 1. sırada yer alan anlamına bakmalıyız. 1. sıradaki anlam gerçek (temel) anlamdır.

3.

		S	A	D	E		B
E	Ş	İ	K				A
		M					S
U	Y	G	A	R	L	İ	K
	T	E	M	P	O		İ

Bu bulmacada aşağıdaki kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Medeniyet B) Yalın
C) Sembol D) Kurgu

4.

- I. Eve gelirken üç tane ekme getirmiş.
II. Az önce bize bir şey sorup üst kata çıktı.
III. Ata binmeyi, henüz ilkokuldayken öğrenmiş.
IV. Uçan balon, yavaş yavaş gökyüzüne doğru kalktı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde "inmek" kelimesinin zıt anlamı kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III.
C) II. ve IV. D) III. ve IV.

5.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Gayet ince, zeki ve hoşgörülü olduğu her hâlinde belliydi.
B) Biz de bu kadar zaman onu insan sanmış, ona değer vermiştik.
C) Bu rutubetli hava insanın nefes almasını zorlaştırıyor.
D) Ben bu şakaları kaldıramam, deyip yanımızdan uzaklaştı.

6.

Yazarlığa başladığı ilk günlerdi. Bazı kişiler kendisine; insana, hayata ve yazmaya dair ipucu sayılabilecek bazı incelikleri bildirdiler. Bildirilenlerin kimi apaçık kimi de bir sis perdesinin ardındaydı. O, bunların kimini vakti geçmiş olduğundan eledi kimini tuttu, yüceltti.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Bir işin herkesçe görülemeyen nitelikleri.
B) Çok açık, belirgin, aşikâr.
C) Elek yardımıyla ayıklamak, incisini kabasından ayırmak.
D) Aranan şeye, gerçeğe ulaşmayı sağlayabilecek olan belirti, iz, belge.

7.

Anlattıkları hep basamaklıp şeylerdi.

Bu cümlede altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yazılarında olağanüstü olaylara ağırlık verirdi.
B) Onun gibi kalburüstü bir yazar henüz görülmemiştir.
C) Eserlerimde herkesin bildiği ve kullandığı benzetmelere yer vermiyorum.
D) Hayal ürünü konular toplum tarafından ilgi görmez.

1.

Bir gün komşu nine beni evine çağırdı. Bunca yıl sonra evine ilk kez girmiştım. Evin iç düzeni, beni hayli (çok) şaşırtmıştı. İlk kez gördüğüm için bilhassa (özellikle) antika eşyaları (elbiseleri) çok ilginç (tuhaf) gelmişti. Bana gül reçeli ikram etti. Hayatımda ilk kez gül reçeli yiyordum. Tadını hâlâ damağımda duyuyorum. Yeni gelen aile için uzun uzun konuştu. Ailenin çocuklarına yardım etmemi, Türkçeyi öğretmemi ayrıca onları diğer çocuklardan korumamı istedi. Sonra onlar için aldığı şık ayakkabıları gösterdi. Çok sevindim. Bana da aynılardan alsaydı daha sevinecektim.

Yukarıdaki metinde yer alan altı çizgili kelimelerden hangisinin anlamı yay ayraç içerisinde yanlış verilmiştir?

- A) Hayli B) Bilhassa C) Eşyaları D) İlginç

2. Benim romanlarım, çok odalı eski saraylar gibi. Bakıyorum bir okurum bir kapıdan içeri girmiş, başka bir odanın

kapısından dışarı çıkmış ve bunlar birbirleriyle karşılaşmamışlar bile. Hatta aynı odaları bile gezmemişler. Aslında bu iki insanın bile kitaplarını okuduktan sonra farklı edebî tatlar alması ne güzel.

Bu metinde numaralanmış sözcüklerin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Gerçek	Mecaz	Terim
B)	Mecaz	Terim	Gerçek
C)	Terim	Gerçek	Mecaz
D)	Terim	Mecaz	Gerçek

3. Kimileri sanatın boş bir uğraş olduğunu iddia eder. Kimileri ise sorunu toplum açısından ele alır. Tabii burada herkes kendince haklı olduğunu düşünür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metinde geçen "boş" kelimesini karşılayacak bir kullanım vardır?

- A) Böyle yararsız işlerle uğraşmak sana hiçbir şey kazandırmaz.
 B) Dünkü millî maçta, forvet oyuncularımız rakip karşısında çok etkisizdi.
 C) Saçma sapan düşüncelerle hiç aklımızı bulandıрма, bu işten vazgeç.
 D) İki köşe yazarı, kısır bir çekişmenin içine girmiş; haftalardır kamuoyunu meşgul ediyorlar.

Notlarım

- Çok anlamlılık kelimenin gerçek, mecaz, terim gibi farklı anlamlarda kullanılmasdır.
- Yabancı kelimelerin Türkçe karşılığını bulmamız istendiğinde Türkçe sözlükten faydalanabiliriz.

4. I. Denizlerdeki gelgit olayı Dünya'nın dönmesinden kaynaklanıyormuş.
II. Son dakikada attığı smaçla takımının galip gelmesini sağladı.
III. Sen uçlu kalem kullanamıyorsun, diğer kalemleri kullan.
IV. Hastanede kullanılan neşterlerin çöpe atılması tehlikelidir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı bir kelime kullanılmamıştır?

- A) IV. B) III. C) II. D) I.

5. I. Türkiye'nin her yerinde Genel Ağ kullanımı gün geçtikçe artıyor.
II. Yeni aldığı ayakkabısı çamurda kirlendiği için ağlamaya başladı.
III. Kitapların dünyasına yaptığım yolculuklar, hayal gücümü geliştiriyor.
IV. İnsanların pek çoğu, hatalarının sorumluluğunu başkalarına yüklemeye çalışıyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde dilimizde Türkçe karşılığı olan yabancı bir kelime kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. • Kedidik yumağın yumuşak iplerini ısırarak oynuyordu.
• Küçük kardeşinin bileğini hafifçe ısırarak ona diş izlerinden kol saati yapmayı öğretti.
• Küçük kız daldan elleriyle kopardığı yeşil elmayı keyifle ısırıp yedi.
• Soğuk içimize işlemiştii, âdeta vücudumuzu ısıırıyordu.

"Isırmak" sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Dişleri arasına alıp sıkmak
B) Dalamak, kaşındırmak
C) Dişleriyle koparmak
D) Sert ve soğuk esmek, keskin bir biçimde etkilemek

7. "Görmek" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde "Bu hastanın durumunu iyi görmedim, dikkat etmeliyiz." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Öğretmen çalışmamızı yeterli görmüyormuş.
B) Adamcağız kazadan sonra hiç görmüyormuş.
C) Belediye başkanını görmeye gelmişler.
D) Herkes, başkalarından saygı görmek ister.

8. (I) Dün gece, İstanbul'da Zeki Demirkubuz'un son filminin galası yapıldı. (II) Âdeta ünlüler geçidi vardı sinemanın önündeki sokakta. (III) Yönetmenin bu son filmi, kısa metrajlı önceki filmlerinden biraz farklı. (IV) Bu filmde daha çok, yalnız insanların sıkıcı yaşamları değil, toplumun güncel sorunları anlatılmaya çalışılmış.

Metinde geçen kelimelerle ilgili,

1. I. cümlede, dilimizde Türkçe karşılığı olan yabancı bir kelime kullanılmıştır.
2. II. cümlede geçen "ünlü" kelimesinin eş anlamı "meşhur" kelimesidir.
3. III. cümlede, terim anlamı bir kelime vardır.
4. IV. cümlede geçen "yaşam" kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.

numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

1. Benim çocukluğum, televizyonun siyah-beyaz birkaç saatlik ilk yayınlarına başladığı yetmişlere denk gelir. O yıllarda büyükler kalabalık sofralarda toplanır muhabbet eder, mahalle dokusu korunur, bir de çocuklara yılbaşı için masal kitapları alınırdı. Dönemin bu anlatımının kendi içinde masal gibi tınladığının farkındayım! Çok şey değişse de masal kitaplarına olan ilgi dünden bugüne değişmedi. Bugün de çocukların anlatılmasından mutluluk duyduğu özel masalları, resimlerine baka baka aşındırdığı bazı ilk kitapları var. Gelgelelim artık masalların kendisi de değişiyor.

Metinde kullanılan altı çizili sözcüklerden hangisi karşısındaki anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Doku: Bir vücudun veya bir organın yapı öğelerinden birini oluşturan hücreler bütünü.
B) Dönem: Belli özellikleri olan zaman parçası, periyot.
C) Aşındırmak: Cisimlerin yıpranmasına, hacim kaybetmesine yol açmak.
D) Değişmek: Başka bir biçim veya duruma girme.

2. I. Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır, derdi aneanem.
II. Yıllardan beri bizim sokağı hep aynı belediye görevlisi süpürüyor.
III. Göle doğru fırlattığı taş, o kadar uzağa gitti ki hepimiz şaşırık.
IV. Sevimli mi sevimli bir bebek, market arabasında etrafı seyrederek geziyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamı bir kelime kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. • Yaşamın zorluklarla dolu olduğunu düşünür.
• Hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini düşünüyor.
• Sıkıntılara katlanacak cesareti kendinde bulamaz.
• Zamanı tüm dertlerin ilaçı olarak görür.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamı olarak kullanılmaz?

- A) İnanmak B) Derman
C) Tahammül D) Hayat

4.

Gerçek anlamı bir kelime anlam değişmesi sonucu mecaz bir anlam kazanabilir. Örneğin, "Yemek, çok sıcaktı." cümlesinde kullanılan "sıcak" kelimesi, "Bizi, sıcak karşıladılar." cümlesinde mecaz anlamda kullanılmıştır.

Verilen cümlelerin hangisinde "kokmak" kelimesinde yukarıdaki duruma benzer bir kullanım söz konusudur?

- A) Parfümün gerçekten güzel kokuyor.
B) Bu evde dedikodu kokusu alıyorum.
C) Çorabı çok ama çok kötü kokuyor.
D) Dolaptaki yemeklerin hepsi kokmuş.

Notların

Bir kelimenin terim anlamı olup olmadığına karar vermemiz için o kelimeyi bağlamında (cümle içinde) değerlendirmemiz gerekir. Aynı kelime bazen terim anlamı bazen gerçek anlamı olabilir.

* Annem perdeyi ütileyip cama astı.
gerçek

* Tiyatro oyunu üç perdeden oluşuyor.
terim

5. I. Yedinci sınıfta en çok zorlandığım konulardan biri de Türkçedeki zarf konusuydu.
II. Son sürat giderken arabanın hâkimiyetini kaybedip yol kenarına savrulmuş.
III. Bana durup dururken neden böyle soğuk davrandığını bir türlü anlamadım.
IV. Sıcaklıklar böyle artmaya devam ederse yaz ortasında sokağa çıkamayacağız.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı bir kelime kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. • Eline aldığı yıl sonu satış raporlarını dikkatle okudu Başkan Bey.
• Çocuk, ortaokuldan sonra okumak istemediğini utana sıkıla babasına söyledi.
• İnsanlar yemek yerken onlara şarkı okumaktan nefret ederdim.
• Babaannem, namazını kıldıktan sonra saatlerce seccadeden kalkmaz dua okurdu.

“Okumak” kelimesi yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. I. Söyledikleri bana çok absürt geldi.
II. Tarihî bir skorla kaybettiğimiz İngiltere maçını unutmak ne mümkün?
III. Start çizgisinde bekleyen maratoncular, başlama sesini duyunca ok gibi fırladılar.
IV. Sürücü, sağa yanaşmadan önce sinyal verdiğini ama arkadaşının bunu görmediğini söylüyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili kelime dilimizde Türkçe karşılığı olan yabancı bir kelime değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. • Hoca'nın asistanı, alelacele odaya girdi ve insanlara biraz beklemeleri gerektiğini söyledi.
• Uçak havalandıktan sonra pilot, sürekli anonslar yaparak yolcuları bilgilendirdi.
• Kaza esnasında arabanın air bagleri açılırsa araba artık perte çıkmış oluyor.
• İlaç tesirini yaklaşık on iki saat sonra göstermeye başlayacaktır, dikkatli olur.

Aşağıdaki kelimelerden hangisi altı çizili yabancı kelimelerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) Hava yastığı C) Yardımcı
C) Vurgu D) Etki

9. Bu kuru yaşantımıza bir renk katabilmek adına babam çok çabalardı. Hafta sonları hepimizi Soğuksu Millî Parkı'na götürür, önce güzel bir mangal yapar, sonra, bizimle beraber yakan top oynardı.

Bu metindeki altı çizili söz grubunun anlamı,

- I. Çalkantılı
II. Heyecansız, sıkıcı
III. Zor
IV. Kaygılı, endişeli

ifadelerinden hangisidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. I. Çocukluğundan beri bolluk içinde yüzmüş, şimdi sıkıntı çekiyor.
II. Kötü bir his düşmüştü ana yüreğine, acaba kara haber mi var?
III. Evdeki altı nüfus sadece babalarının emekli maaşına bakıyordu.
IV. Dağın zirvesinde yakılan ateş, kilometrelerce uzaktan bile görülebiliyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. I. Pazarıcı, bu biberler baldan daha tatlı, diye bağırdı.
II. Annem, komşuya gezmeye giderken mutlaka tatlı götürürdü.
III. Aslında insanların çevresinden beklediği, samimi bir merhaba ve tatlı bir gülüştür.
IV. Bu çay çok tatlı olmuş, kaç şeker attın ki?

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde "tatlı" kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. I. Babaannem şeker hastası olduğundan insülin kullanırdı.
II. Öğretmeninin belirlediği haftalık soru çözüm hedefini tutturdu.
III. Hayvanat bahçesinden kaçan yılan tüm şehirde paniğe sebep oldu.
IV. Çoğu insan, sevmediği hâlde para kazanmak için bu mesleği yapıyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı bir kelime kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. "Tartmak" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde "altından kalkmak, üstesinden gelmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) İki kişiyi tartamayan ağacın dalı ortadan ikiye ayrıldı.
B) Söyleyeceklerini iyice tart, öyle söyle; son pişmanlık fayda vermez.
C) O, bu zor görevi tartacak adam değil, işi başkasına verelim.
D) Bakkallardaki bu eski tip teraziler ya eksik ya fazla tartıyor.

5. Böyle boyalı cümlelerle beni kandıracağını düşünüyorsan çok yanılıyorsun. Artık maymun gözünü açtı. O eski, saf, iyi niyetli, herkese kanan Macit geride kaldı artık.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek dışı, yanıltıcı
B) Epeyce karmaşık
C) Abartısız, sade
D) Kısa ve net

Notlarım

Günlük konuşmalarımızda veya yazdığımız herhangi bir yazıda Türkçe kelimeler kullanmaya gayret etmeliyiz. Dilimizde Türkçe karşılığı olan yabancı kelimeleri kullanmak, dilimizin yozlaşmasına neden olur.

Örnek:

- * "Blöf" yerine "kandırmaca",
- * "Buton" yerine "düğme",
- * "Chat" yerine "sohbet" kelimelerini kullanabiliriz.

6. I. Dünya sineması içersinde en iyi dublaj Türkiye'de yapılmaktadır.
II. Yardımlaşmayı, dayanışmayı, fedakarlığı bilmeyen egoist insanlardan nefret ederim.
III. Milletvekili olduktan sonra kartvizit bastırıp hemşehrilerine dağıtmış.
IV. En sevdiği arkadaşı, taşınıp farklı okula gidince içinde bir boşluk oluştu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangisi dilimizde Türkçe karşılığı olan yabancı bir kelime değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. I. Her şeye körü körüne inanır ama sonunda pişman olurdu.
II. Sağa sola rastgele savrulan bunca oyuncu toplamak saatlerimi alıyor.
III. Çantasından çıkardığı okul kitaplarını gelişigüzel kitaplığa koydu.
IV. Teklifinizi enine boyuna düşünüp kararımızı iki gün içinde size bildiririz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve III. D) III ve IV.

8. "Bakmak" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir işi yapmakla görevli olmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Eskiden pasaport işlemlerine polis bakıyordu ama artık Dışişleri Bakanlığı bakacak.
B) Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur, diye bir atasözümüz var.
C) Yemeğin tadına tuzuna bakmadan bir avuç tuz attı.
D) Arabasına gözü gibi bakıyor, her hafta yıkıyordu.

9. • Evimize yeni takdirdiğimiz şofben aynı gün arıza yaptı.
• Pencerenin kenarına dizdiği vazolar çok hoş görünüyordu.
• Virajı alamayan yolcu otobüsü uçurumdan aşağıya yuvarlandı.
• Eve ödev verdiğim testleri çözmeden sakın okula gelmeyin.

Aşağıdaki kelimelerden hangisi bu cümlelerdeki altı çizili yabancı kelimelerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) Su ısıtıcısı B) Çiçeklik
C) Dönemeç D) Yazılı

10. I. Ülkemiz, 36-42 kuzey paralelleri ile 26-45 doğu meridyenleri arasında yer alır.
II. Etrafına karşı kibar olan insan, gittiği her yerde nezaket görür.
III. Duvarları yıkılmış, eski bir değirmenin önünde durdu atlar.
IV. İlçe belediyesinin başlattığı ağaçlandırma çalışması, halk tarafından çok takdir gördü.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı bir kelime kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. Zengin bir bey ailesinin kızı olan komşu nine, bu evde yıllardan beri Fındık adlı köpeğiyle yaşıyordu. Çoluk çocuğu olmadığı için evin avlusuna benden başka hiçbir çocuk giremezdi. Onun her türlü işini ben yaptığım için beni çok seviyordu. Her zaman “Benim oğlum, paşa oğlum!” diyordu. Bu övücü sözler pek hoşuma gidiyordu. Ben de bir dediğini iki etmiyordum. Ona pazardan her gün ekmek, süt, yoğurt gibi öteberi almak benim görevidi. Bir de mahalle çeşmesinden günde iki üç kez taze su götürürdüm.

Yukarıdaki metinde yer alan altı çizgili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Annesini çok seven çocuk, onu düşündükçe mutlu olurdu.
 B) Annesini çok sever, onu kırmamaya gayret ederdi.
 C) Annesini çok sevdiği için onun her söylediğini anında yerine getirirdi.
 D) Çocuğun annesine karşı duyduğu sevgi, herkesçe takdir edilirdi.

2. I. İçi gitmek
 II. İçi sızlamak
 III. İçi kararmak
 IV. İçi parçalanmak
 V. İçi titremek

Yukarıda numaralanmış deyimlerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III. B) I ve V.
 C) II ve IV. D) III ve V.

3. Çoğu öğretmen, mesleğinin kendisine yüklediği sorumluluğun farkındadır. Kimi öğrenciler ise eğitimin geleceğini nasıl etkileyeceğinin bilincinde olmadığından derslerini pek ciddiye almaz. Bu nedenle öğretmenler, öğrencilerine karşı daima sabırlı olmalı, onlara okulu ve dersleri sevdirmelidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenenlerden biri olamaz?

- A) Önem vermemek B) Sıkı tutmamak
 C) Gayret etmemek D) İnanmamak

4. “Olumsuz bir sonuç çıkacağını bile bile bir işe kalıksız zarara uğrayan bir kişinin yakınmaya hakkı yoktur.” **anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yerin kulağı vardır.
 B) Baykuşun kısmeti ayağına gelir.
 C) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
 D) Kendi düşen ağlamaz.

5. I. Ev alma, komşu al.
 II. Aç kurt bile komşusuna dalmaz.
 III. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
 IV. Kötü komşu insanı mal sahibi eder.

Yukarıda numaralanmış atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

Notların

Deyimler

- Öğüt vermezler.
- Bir durum karşısında söylenirler.
- En az iki kelimededen oluşurlar.
- Kalıplaşmış söz gruplarıdır. Yani kelimelerinde değişim olmaz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "parmak" kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Onun çocukları her yerde parmakla gösterilirdi.
- B) Beni kimse parmağında oynatamaz, diyordu.
- C) Yaptığı hareketlerle herkese parmak ısırttı.
- D) Parmağını incittiği için canı çok acıyordu.

7. Anılar, yaşanılana tanıktır. Anılar savunmadır.

Anıların sahibi sürekli kendini temize çıkarmaya

I

çalışır. Olmamışı bir çırpıda oldurur. Söylenme-

II

mişi kaşla göz arasında söyler. Araya hayalleri-

III

ni katar, pireyi de deve yapar.

IV

Numaralandırılmış deyimlerden hangi ikisi yakın anlamlıdır?

- A) I ve II.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

8. I. Başını vermek
II. Başının çaresine bakmak
III. Başının altından çıkmak
IV. Başını kaşiyacak vakti olmamak

Aşağıda verilen açıklamalardan hangisi deyimlerden hiçbirini karşılamaz?

- A) Kimseden yardım alamayacağını anlayınca kurtulma yolunu kendisi aramak
- B) Ülküsünü gerçekleştirmek uğruna her şeyi göze almak
- C) Bir kimseden sürekli olarak ve rahatsız edersine bir şey istemek
- D) Kötü bir işi, gizlice ve kurnazca kendisi hazırlamış olmak

9. I. Herkes kaşık yapar ama sapını ortaya getiremez.
II. Herkes davul çalar ama çomağı makama uydu-ramaz.
III. Herkes sakız çiğner ama çingene kızı tadını çıkarır.
IV. El elin nesine, gülerек gider yasına.
V. Eldeki yara, yarasıza duvar deliği.

Yukarıda numaralanmış atasözleri anlam bakımından ikişerli eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

10. Atasözlerinin hem gerçek hem de mecaz anlamı olabilir.

Buna göre,

- I. Bugünün işini yarına bırakma.
- II. Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
- III. Ağaç yaş iken eğilir.
- IV. Ayağını yorganına göre uzat.

atasözlerinden hangisinin sadece gerçek anlamı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) V.

1. Alaca karanlık içinde sivri, siyah bir kayanın belli belirsiz hayali gibi yükselen Şalgo Burcu uyanıktı. Zaman zaman inleyen trampet seslerini, akşamın hafif rüzgârı derin bir uğultu hâlinde her tarafa yayıyordu. Kederli kederli bağrışmasıyla ölümü hatırlatan karga sürüleri, bulutlu havanın donuk hüznünü daha çok artırıyor. Mor dağlar gittikçe koyulaşiyor, gittikçe kararıyordu. Yamaçlardaki dağınık gölgeler, kuşsuz ormanlar, hıçkırın dereler, uzaklara giden yollar, ıssız korular, sanki korkunç bir fırtınanın gürlemesini bekliyorlardı. Burcun tepesinde, beyazlı bir bayrak, can çekişen bir kartal ıstırabıyla kıvranıyordu. İki bin kişilik kuşatma ordusunun çadırları, kaleye giren yolun sağındaki büyük ağaçların etrafına kurulmuştu.

Yukarıdaki metinde yer alan altı çizgili ikilemelerden hangileri oluşumu yönüyle özdeştir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) III ve IV.
2. I. Bu güzel düşün dillerde dolaşiyor.
II. Onun kahramanlıkları dillere destan olmuştu.
III. O adamın adı dilimin ucunda ama bir türlü hatırlayamıyorum.
IV. Bir haftadır dilindeki yaradan dolayı konuşamıyorum.
- Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde "dil" kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV.
3. I. Aşı pişiren yağ olur, gelinin yüzü ağ olur.
II. Alet işler, el övünür.
III. Ata eyer gerek, eyere er gerek.
IV. Aş tuz ile, tuz oran ile.
- Yukarıda numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca birbirine yakındır?**
- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.
4. I. kapıdan
II. yaktırır
III. kazma
IV. kürek
V. baktırır
VI. Mart
- Yukarıda numaralanmış kelimelerle atasözü oluşturulmak istense doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?**
- A) VI - I - V - III - IV - II
B) VI - I - V - II - III - IV
C) VI - I - V - IV - III - II
D) VI - I - V - III - II - IV

Notların

Atasözleri

- Eğitici yönleri vardır.
- Öğüt ve ders vermeyi amaçlarlar.
- İnsanların yıllar süren deneyimleri sonucunda oluşurlar.
- Mecaz ve gerçek anlamlı atasözleri vardır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikileme, mecaz anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Cebinden çıkardığı deste deste parayı dolaba sakladı.
B) Şırl şırl akan suyun yanında kahvaltı yapmak çok keyifli.
C) Beyaz mı beyaz önlükleri içerisinde çok güzel görünüyorlardı.
D) Dün geceden beri acı acı öksürüyor, hiç yatmadı.
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “el” kelimesi ile yapılmış bir deyim yoktur?
- A) Varlıklı bir ailenin el bebek gül bebek yetiştirilmiş çocuğuydu.
B) Eski arabayı ne pahasına olursa olsun elden çıkarmak istiyordu.
C) Sanatçılara saygı göstermeli, onları el üstünde tutmalıyız.
D) Kardeşimin eliyle arkadaşşıma mektup yolladım.
7. I. Kazma elin kuyusunu, kazarlar kuyunu.
II. Gülü seven dikenine katlanır.
III. Gözden irak olan gönülden de irak olur.
IV. Dikensiz gül olmaz.
V. El için kuyu kazan, evvela kendi düşer.
Yukarıda numaralanmış atasözleri anlam bakımından ikişerli eşleştirilirse hangisi dışta kalır?
A) I. B) II. C) III. D) V.
8. Aşağıdakilerin hangisinde “bir” kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?
- A) En basit konularda bile bir bardak suda fırtına koparan bir yapısı vardı.
B) Yıllardır çalıştı, bir baltaya sap olamadı.
C) Hepimizi bir araya getiren o güçtü.
D) Bir gün sen de beni anlayacaksın.
9. Çok dediğimiz şeyler, azların birikmesiyle meydana gelir. Çoğu elde etmek için azları biriktirmeye önem vermelidir.
Bu açıklamayı,
I. Her çok azdan olur.
II. Her gün bir olmaz.
III. Damlaya damlaya göl olur.
atasözlerinden hangileri karşılamaz?
A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve II. D) II ve III.